

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2023
(OR. en)

10607/23

Διοργανικοί φάκελοι:
2023/0076(COD)
2023/0077(COD)

ENER 358
ENV 687
CLIMA 304
COMPET 621
CONSOM 232
FISC 126
CODEC 1123

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (1ο Τμήμα)

Αποδέκτης: Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 7435/23 +ADD1
7440/23 +ADD1

Θέμα: Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και (ΕΕ) 2019/942 με σκοπό τη βελτίωση της προστασίας της Ένωσης από τη χειραγώγηση της χονδρικής αγοράς ενέργειας
Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/943 και (ΕΕ) 2019/942, καθώς και των οδηγιών (ΕΕ) 2018/2001 και (ΕΕ) 2019/944, με σκοπό τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης
— Γενική προσέγγιση

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 14 Μαρτίου 2023 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού με σκοπό τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης (EMD), καθώς και πρόταση κανονισμού με σκοπό τη βελτίωση της προστασίας της Ένωσης από τη χειραγώγηση της χονδρικής αγοράς ενέργειας (REMIT).

2. Οι προτάσεις αυτές ήρθαν σε συνέχεια των πολύ υψηλών τιμών και της αστάθειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας που παρατηρήθηκαν το 2021 και το 2022 και βασίζονται σε τρεις πυλώνες —την προστασία των καταναλωτών, την ενίσχυση της σταθερότητας και της προβλεψιμότητας του κόστους της ενέργειας και, ως εκ τούτου, τη συμβολή στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ, καθώς και την τόνωση των νέων ενεργειακών επενδύσεων.

II. ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Μετά τα μέσα Μαρτίου του 2023, η σουηδική Προεδρία άρχισε διαπραγματεύσεις επί των προτάσεων στο πλαίσιο της Ομάδας «Ενέργεια». Με βάση τα αποτελέσματα των συζητήσεων αυτών, η Προεδρία υπέβαλε 5 αναθεωρήσεις τόσο του EMD όσο και του REMIT.
2. Οι εργασίες και για τις δύο προτάσεις διεξήχθησαν με ταχύ ρυθμό τους τελευταίους μήνες, έγιναν δε συζητήσεις και από τους υπουργούς στο Συμβούλιο Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας (Ενέργεια) στις 28 Μαρτίου 2023 στις Βρυξέλλες, οι οποίες είχαν τον ρόλο της καθοδήγησης για τη συνέχεια των εργασιών.
3. Οι προτάσεις συζητήθηκαν επίσης στην Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων στις 31 Μαΐου, με κύρια έμφαση στις αμφίδρομες συμβάσεις επί διαφοράς, στην κήρυξη κατάστασης περιφερειακής ή ενωσιακής κρίσης τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, και στους μηχανισμούς ισχύος. Η EMA παρέσχε στην Προεδρία πολιτική καθοδήγηση και έθεσε τις κατευθύνσεις για περαιτέρω εργασίες.
4. Η τρέχουσα 5η αναθεώρηση, ως έχει στα έγγραφα 10605/23 και 10606/23, θα πρέπει να χρησιμεύσει ως βάση για γενική προσέγγιση. Το νέο κείμενο επισημαίνεται με έντονα υπογραμμισμένα στοιχεία και οι διαγραφές με [...]. Κείμενο από προηγούμενες αναθεωρήσεις επισημαίνεται με έντονα στοιχεία και οι διαγραφές με [...].

III. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αρμόδια και για τους δύο φακέλους είναι η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE). Εισηγητής για τον EMD έχει οριστεί ο ευρωβουλευτής Nicolás González Casares (S&D, Ισπανία) και για τον REMIT η ευρωβουλευτής Maria da Graça Carvalho (EPP, Πορτογαλία). Το Κοινοβούλιο θα πρέπει να εγκρίνει και τις δύο εκθέσεις τον Σεπτέμβριο του 2023.
2. Ούτε η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ούτε η Επιτροπή των Περιφερειών έχουν γνωμοδοτήσει έως τώρα.

IV. ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

1. Τα κράτη μέλη εκφράστηκαν θετικά για τον τρόπο με τον οποίο οι συζητήσεις στην Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων και στην Ομάδα «Ενέργεια» αποτυπώθηκαν κατά τη διάρκεια των εργασιών στις τέσσερις αναθεωρήσεις των δύο προτάσεων.
2. Για λόγους ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας, τα άρθρα 2 και 3 του προτεινόμενου κανονισμού για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία τροποποιούν τις οδηγίες (ΕΕ) 2018/2001 και (ΕΕ) 2019/944, θα διαχωριστούν από τον εν λόγω κανονισμό και θα αποτελέσουν αυτοτελή οδηγία. Πρόκειται για νομική και τεχνική προσαρμογή που δεν επηρεάζει τις ουσιαστικές διατάξεις των προτάσεων.
3. Οι σημαντικότερες αλλαγές μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

Όσον αφορά τον EMD:

1. Στο άρθρο 7α του κανονισμού, το προϊόν εξομάλυνσης αιχμών που μπορούν να προμηθεύονται και να ενεργοποιούν τα κράτη μέλη προκειμένου να επιτυγχάνεται μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις ώρες αιχμής, συνδέεται με το άρθρο 66α της οδηγίας, το οποίο θεσπίζει την κήρυξη κατάστασης περιφερειακής ή ενωσιακής κρίσης τιμών ηλεκτρικής ενέργειας. Το εν λόγω προϊόν θα περιορίζεται στη διάρκεια της κρίσης τιμών δυνάμει του άρθρου 66α παράγραφος 2.

2. Στο άρθρο 7β του κανονισμού, τα δεδομένα από ειδικές συσκευές μέτρησης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς (ΔΣΜ) και τους διαχειριστές συστημάτων διανομής (ΔΣΔ) μόνο κατόπιν συγκατάθεσης του τελικού πελάτη. Σε περίπτωση που ένας τελικός πελάτης δεν διαθέτει έξυπνο μετρητή ή σε περίπτωση που ο έξυπνος μετρητής τελικού πελάτη δεν παραχωρεί τα απαραίτητα δεδομένα για την παροχή υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης ή ευελιξίας, οι ΔΣΜ και οι ΔΣΔ αποδέχονται τα δεδομένα από ειδική συσκευή μέτρησης, κατά περίπτωση.
3. Στο άρθρο 8 του κανονισμού, η χρονική στιγμή λήξης προσφορών στη διαζωνική ενδοημερήσια αγορά είναι το νωρίτερο 30 λεπτά νωρίτερα από τον πραγματικό χρόνο, έως την 1η Ιανουαρίου 2026. Η ρυθμιστική αρχή (ΕΡΑ) συγκεκριμένου κράτους μπορεί, ωστόσο, να χορηγεί παρέκκλιση από την απαίτηση αυτή κατόπιν αιτήματος του αρμόδιου ΔΣΜ, έως την 1η Ιανουαρίου 2029 το αργότερο, με την επιφύλαξη εκτίμησης επιπτώσεων και σχεδίου δράσης για τη συντόμευση της χρονικής στιγμής λήξης προσφορών στη διαζωνική ενδοημερήσια αγορά σε 30 λεπτά. Η παρέκκλιση αυτή μπορεί να παραταθεί περαιτέρω κατά τρία έτη κατ' ανώτατο όριο, με την επιφύλαξη αναθεωρημένου σχεδίου δράσης και νέας εκτίμησης επιπτώσεων. Το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2032 η χρονική στιγμή λήξης προσφορών στη διαζωνική ενδοημερήσια αγορά είναι το νωρίτερο 30 λεπτά.
4. Όσον αφορά το άρθρο 9 του κανονισμού, η υλοποίηση περιφερειακών εικονικών κόμβων υπόκειται πλέον σε εκτίμηση επιπτώσεων. Μετά την εν λόγω εκτίμηση, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη με την οποία υλοποιείται ο σχεδιασμός της προθεσμιακής αγοράς της Ένωσης με βάση περιφερειακούς εικονικούς κόμβους και υποστηρίζεται από τουλάχιστον μακροπρόθεσμα δικαιώματα μεταφοράς που έχουν εκδοθεί από τους ΔΣΜ. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μεθοδολογία για τον καθορισμό του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής των περιφερειακών εικονικών κόμβων, καθώς και μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμών αναφοράς για τους περιφερειακούς εικονικούς κόμβους.
5. Όσον αφορά το άρθρο 19 του κανονισμού, διευκρινίστηκε ότι η αποζημίωση λόγω μειωμένης δυναμικότητας των γραμμών διασύνδεσης για τους διαχειριστές υπεράκτιων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές σε υπεράκτια ζώνη προσφοράς αφορά τους διαχειριστές σταθμών που συνδέονται απευθείας με δύο ή περισσότερες ζώνες προσφοράς. Η αποζημίωση αυτή δεν υπερβαίνει το συνολικό εισόδημα συμφόρησης από γραμμές διασύνδεσης μεταξύ των οικείων υπεράκτιων ζωνών προσφοράς σε ετήσια βάση.

6. Σύμφωνα με το άρθρο 19α του κανονισμού, τα κράτη μέλη προωθούν την αξιοποίηση των συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΣΑΗΕ), αίροντας αδικαιολόγητους φραγμούς και διαδικασίες ή τέλη που είναι δυσανάλογα και εισάγουν διακρίσεις. Διευκρινίστηκε επίσης ότι τα μέσα για την προώθηση της αξιοποίησης των ΣΑΗΕ μπορούν να περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, συστήματα εγγύησης του Δημοσίου σε τιμές αγοράς, ιδιωτικές εγγυήσεις ή μηχανισμούς συγκέντρωσης της ζήτησης για ΣΑΗΕ.
7. Όσον αφορά το άρθρο 19β του κανονισμού, διευκρινίστηκε ότι οι διμερείς συμβάσεις επί διαφοράς εφαρμόζονται σε νέες επενδύσεις που αποσκοπούν στην ουσιαστική αντικατάσταση εξοπλισμού υφιστάμενων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής ή στην αύξηση της δυναμικότητάς τους ή την παράταση του χρόνου ζωής τους. Για να διευκολυνθούν τα έργα που έχουν δρομολογηθεί στα κράτη μέλη αυτή τη περίοδο, έχει προστεθεί η κατάλληλη μεταβατική περίοδος, δηλαδή οι διατάξεις του παρόντος άρθρου θα εφαρμόζονται μόνο σε συμβάσεις στο πλαίσιο καθεστώτων άμεσης στήριξης των τιμών για νέες επενδύσεις στην παραγωγή που συνάπτονται μετά το πέρας τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η μεταβατική περίοδος για τα υπεράκτια υβριδικά περιουσιακά στοιχεία που συνδέονται με δύο ή περισσότερες ζώνες προσφοράς ορίζεται σε πέντε έτη. Όσον αφορά την αναδιανομή εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις επί διαφοράς, η εξεύρεση της σωστής ισορροπίας μεταξύ της παροχής ευελιξίας στα κράτη μέλη και της επιστροφής εσόδων στους τελικούς πελάτες είναι ευαίσθητο ζήτημα. Ο κύριος κανόνας σύμφωνα με τον οποίο τα έσοδα διανέμονται στους τελικούς πελάτες διατηρείται, αλλά τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να τα χρησιμοποιούν για να χρηματοδοτούν τις δαπάνες για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης των τιμών ή τις επενδύσεις για τη μείωση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας για τους τελικούς πελάτες. Το μερίδιο των εσόδων που διανέμονται στους τελικούς πελάτες που είναι επιχειρήσεις δεν υπερβαίνει το συνολικό μερίδιο όλων των επιχειρήσεων στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας. Η αναδιανομή δεν θίγει επίσης τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που ορίζονται στα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ. Τέλος, έχει συμπεριληφθεί εξαίρεση για μικρής κλίμακας εγκαταστάσεις ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τα έργα επίδειξης.
8. Όσον αφορά τις διατάξεις ευελιξίας του κανονισμού:
- Σε γενικές γραμμές, οι συνδέσεις μεταξύ των διατάξεων ευελιξίας των άρθρων 19γ-19στ ενισχύθηκαν και αποσαφηνίστηκαν περαιτέρω.

- Στο άρθρο 19γ του κανονισμού, το περιεχόμενο της έκθεσης σχετικά με τις ανάγκες για ευελιξία του συστήματος έχει διευκρινιστεί περαιτέρω ώστε να είναι σαφές ότι άλλη αρχή ή οντότητα, οριζόμενη από κράτος μέλος, που δεν είναι η εθνική ρυθμιστική αρχή, μπορεί να εγκρίνει την έκθεση και ότι μπορεί να ζητήσει από τους ΔΣΜ και τους ΔΣΔ να παράσχουν στοιχεία. Λαμβάνει υπόψη την εκτίμηση της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και τις εθνικές εκτιμήσεις επάρκειας. Η έκθεση αξιολογεί περαιτέρω, τουλάχιστον, τους φραγμούς στην ευελιξία της αγοράς και προτείνει σχετικά μέτρα μετριασμού.
 - Στο άρθρο 19δ του κανονισμού, ο ενδεικτικός εθνικός στόχος αφορά πλέον την ευελιξία χωρίς ορυκτά καύσιμα και βασίζεται στην έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 19γ. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να καθορίσουν προσωρινούς ενδεικτικούς στόχους πριν από την πρώτη υποβολή της έκθεσης.
 - Στο άρθρο 19ε του κανονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν καθεστώτα στήριξης της ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα που συνίστανται σε πληρωμές για τη διαθέσιμη δυναμικότητα οποτεδήποτε οι επενδύσεις σε ευελιξία χωρίς ορυκτά καύσιμα είναι ανεπαρκείς για την επίτευξη του ενδεικτικού εθνικού στόχου που προσδιορίζεται στο άρθρο 19δ. Αυτό δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να επιδιώκουν τους ενδεικτικούς στόχους τους με άλλα μέσα.
9. Όσον αφορά τους μηχανισμούς ισχύος, τα κράτη μέλη εξέφρασαν την ανάγκη εξορθολογισμού της διαδικασίας έγκρισης. Για να ληφθούν υπόψη οι ανησυχίες των κρατών μελών, προστέθηκε ρήτρα επανεξέτασης, ούτως ώστε η Επιτροπή να υποβάλει λεπτομερή έκθεση, το αργότερο ένα μήνα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, με την οποία θα αξιολογούνται οι δυνατότητες εξορθολογισμού και απλούστευσης των διαδικασιών δυνάμει του κεφαλαίου IV. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή ζητά από τον Οργανισμό να τροποποιήσει τη μεθοδολογία για την εκτίμηση της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, κατά περίπτωση. Επιπλέον, το αργότερο τρεις μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις με σκοπό την απλούστευση της διαδικασίας αξιολόγησης των μηχανισμών ισχύος, κατά περίπτωση.

10. Επίσης σε σχέση με τους μηχανισμούς ισχύος, τα κράτη μέλη ζήτησαν καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων να καταργηθεί ο προσωρινός χαρακτήρας και η αναφορά των μηχανισμών δυναμικότητας ως μέτρο έσχατης ανάγκης. Μολονότι είναι ανάγκη να περιοριστούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και της εσωτερικής αγοράς, τα προτεινόμενα κείμενα αναγνωρίζουν ότι οι μηχανισμοί ισχύος μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της επάρκειας των πόρων, κυρίως κατά τη διάρκεια της μετάβασης προς ένα σύστημα χωρίς ανθρακούχες εκπομπές. Στο πλαίσιο αυτό, το κείμενο εισάγει τη δυνατότητα να ζητηθεί από την Επιτροπή περιορισμένη παράταση των παρεκκλίσεων από το όριο εκπομπών CO₂ στους μηχανισμούς ισχύος λόγω ζητημάτων ασφάλειας του εφοδιασμού.
11. Με το άρθρο 64 του κανονισμού, το άρθρο 66 της οδηγίας και την αιτιολογική σκέψη 53β, χορηγούνται νέες παρεκκλίσεις στην Εσθονία, στη Λετονία και στη Λιθουανία όσον αφορά τις αγορές εξισορρόπησης των τριών χωρών. Δεδομένου ότι εξαρτώνται από τη ρωσική συγχρονισμένη περιοχή για τη διαχείριση της συχνότητας, οι βαλτικές χώρες δεν έχουν κατορθώσει να αναπτύξουν δική τους λειτουργούσα αγορά εξισορρόπησης. Ο ρωσικός επιθετικός πόλεμος έχει αυξήσει τον κίνδυνο κατά της ασφάλειας του εφοδιασμού για τις χώρες της Βαλτικής. Άρα για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη της δικής τους αγοράς εξισορρόπησης και να γίνει πραγματικότητα η σύνδεση με την ηπειρωτική Ευρώπη, οι χώρες της Βαλτικής θα εξαιρεθούν, για ορισμένο χρονικό διάστημα, από ορισμένες απαιτήσεις που ισχύουν για τις υφιστάμενες αγορές εξισορρόπησης.
12. Το άρθρο 66 και η αντίστοιχη αιτιολογική σκέψη 53ζ θεσπίζουν παρεκκλίσεις για την Κύπρο από το άρθρο 40 παράγραφος 4 και το άρθρο 54 παράγραφος 2, έως ότου το σύστημα μεταφοράς στην Κύπρο συνδεθεί με τα συστήματα μεταφοράς άλλων κρατών μελών μέσω διασύνδεσης.
13. Όσον αφορά τις διατάξεις για τους καταναλωτές στην οδηγία:
- Η αιτιολογική σκέψη 46 διευκρινίζει ότι θα πρέπει να επιτρέπεται στους πελάτες να καλύπτουν μέσω του ενιαίου σημείου σύνδεσης για τους χώρους τους περισσότερα από ένα σημεία μέτρησης και τιμολόγησης. Στο σημείο αυτό έχει δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία στα κράτη μέλη όσον αφορά τον καθορισμό των κανόνων αυτών σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, έχει προστεθεί η δυνατότητα χρήσης έξυπνων συστημάτων μέτρησης που μπορούν να καλύπτουν άμεσα περισσότερα από ένα σημεία μέτρησης.

- Στο άρθρο 11α και στην αιτιολογική σκέψη 44 προστέθηκε ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν τους προμηθευτές που προσφέρουν μόνο συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης από την υποχρέωση να προσφέρουν συμβάσεις σταθερής τιμής και ορισμένου χρόνου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα επηρεάζεται αρνητικά ο ανταγωνισμός και ότι θα εξακολουθούν να υπάρχουν επαρκείς επιλογές συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε σταθερή τιμή.
- Στο άρθρο 15α και στην αιτιολογική σκέψη 51 σχετικά με την κοινή χρήση ενέργειας, διευκρινίστηκαν οι ευθύνες εξισορρόπησης που υπέχουν οι ενεργοί πελάτες. Επιπλέον, όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των καταναλωτών που καθορίζονται στην οδηγία ισχύουν για τους τελικούς καταναλωτές που συμμετέχουν σε συστήματα κοινής χρήσης ενέργειας. Περαιτέρω, διευκρινίστηκε ότι η έννοια της κοινής χρήσης ενέργειας δεν θίγει τους εφαρμοστέους εθνικούς κανόνες για την εξουσιοδότηση των προμηθευτών.
- Στο άρθρο 27α και στην αιτιολογική σκέψη 48 διευκρινίστηκε ότι η εν λόγω οδηγία δεν θίγει τα υφιστάμενα καθεστώτα ύστατου προμηθευτή. Έτσι, αν ένα κράτος μέλος έχει ήδη ορίσει ύστατο προμηθευτή πριν από την έναρξη ισχύος αυτής της οδηγίας, δεν απαιτείται νέα διαδικασία για τον ορισμό του ύστατου προμηθευτή. Επιπλέον, είναι δυνατόν να οριστεί ύστατος προμηθευτής είτε πριν από την εκδήλωση της αδυναμίας του προμηθευτή να τηρήσει τις υποχρεώσεις του είτε κατά τη διάρκεια αυτής.

- Στο άρθρο 66α και στην αιτιολογική σκέψη 53, δόθηκε μεγαλύτερη διαδικαστική διακριτική ευχέρεια στο Συμβούλιο προκειμένου να αποφασίζει πότε εκδηλώνεται κρίση τιμών ηλεκτρικής ενέργειας. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θα πρέπει να καθορίζει με εκτελεστική απόφαση πότε υφίσταται περιφερειακή ή ενωσιακή κρίση τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ στην απόφαση θα πρέπει επίσης να προσδιορίζεται χρονικά η ισχύς της, η οποία μπορεί να είναι έως ένα έτος. Όσον αφορά τα σημεία ενεργοποίησης, τα κριτήρια της αγοράς χονδρικής διατηρήθηκαν μεν κατά κύριο λόγο όπως στην πρόταση της Επιτροπής, πλην όμως εισήχθη η δυνατότητα αποκλεισμού περιόδων μη φυσιολογικών τιμών στον υπολογισμό των πολύ υψηλών τιμών. Ταυτόχρονα, τα κριτήρια της λιανικής αγοράς έχουν γίνει πιο ευέλικτα, εν μέρει με την εισαγωγή εύρους τιμών για τις απότομες αυξήσεις των τιμών λιανικής της ηλεκτρικής ενέργειας και εν μέρει με τη μείωση, από έξι μήνες σε τρεις μήνες, της προορατικής αξιολόγησης του ερωτήματος για πόσο διάστημα αναμένεται να διατηρηθούν οι τιμές αυτές. Τέλος, προστίθεται μηχανισμός για την παράταση περιφερειακής ή ενωσιακής κρίσης τιμών, ο οποίος θα υπόκειται σε αξιολόγηση της Επιτροπής και σε πρόταση της Επιτροπής.
- Όσον αφορά την προθεσμία μεταφοράς της οδηγίας, ο γενικός κανόνας των έξι μηνών διατηρείται σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής. Ωστόσο, θεσπίστηκε περίοδος είκοσι τεσσάρων μηνών για το άρθρο 4 περί ελευθερίας επιλογής προμηθευτή και για το άρθρο 15α περί κοινής χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να διευκολυνθούν οι διαδικασίες εφαρμογής των κρατών μελών.

Όσον αφορά τον REMIT:

- α) Στο άρθρο 2 σημείο 20α και στην αιτιολογική σκέψη 10, συμπεριλήφθηκε ορισμός του «βιβλίου εντολών» κατόπιν αιτήματος αρκετών αντιπροσωπιών να προσδιοριστεί περαιτέρω η πρόταση.
- β) Στα άρθρα 4α και 9α, και στις αιτιολογικές σκέψεις 11 και 12, σχετικά με τις πλατφόρμες προνομιακών πληροφοριών (ΙΠ) και τους εγγεγραμμένους μηχανισμούς αναφοράς (RRM), προστέθηκε ότι ο Οργανισμός θα πρέπει να έχει την εξουσία να ανακαλεί μια αδειοδότηση σε ορισμένες περιπτώσεις. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την περαιτέρω αποσαφήνιση της εφαρμογής των διατάξεων σχετικά με τους RRM και τις ΙΠ. Συνεπώς, τα άρθρα αυτά θα εφαρμόζονται μόνον όταν η Επιτροπή έχει εκδώσει τις σχετικές εκτελεστικές πράξεις.
- γ) Στο άρθρο 9 και στην αιτιολογική σκέψη 18α, η απαίτηση για τους συμμετέχοντες στην αγορά της Ένωσης που διαμένουν ή είναι εγκατεστημένοι σε τρίτη χώρα έχει αλλάξει. Απαιτείται πλέον από τους συμμετέχοντες στην αγορά να ορίζουν αντιπρόσωπο στο εν λόγω κράτος μέλος στο οποίο δραστηριοποιούνται αντί να δηλώνουν γραφείο, ώστε να παρέχεται στα κράτη μέλη μεγαλύτερη σαφήνεια.
- δ) Όσον αφορά το άρθρο 13, ο ACER μπορεί να ασκεί τις εξουσίες του στη δικαιοδοσία των κρατών μελών, εκτός εάν η ΕΡΑ προβάλει αντιρρήσεις επειδή έχει κινήσει επισήμως ή διεξάγει έρευνα για τα ίδια πραγματικά περιστατικά ή έχει διεξαγάγει έρευνα για τα ίδια πραγματικά περιστατικά και έχει διαπιστώσει ότι υφίσταται ή όχι παραβίαση. Ο ACER ενημερώνει προηγουμένως την εθνική ρυθμιστική αρχή και άλλες οικείες αρχές. Ο ACER μπορεί να ασκεί τις εξουσίες του όταν η ΕΡΑ δεν λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με το αίτημα του ACER σε περιπτώσεις με διασυνοριακό αντίκτυπο. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνάς του, ο ACER συντάσσει έκθεση έρευνας όπου εκθέτει τα πορίσματά του.

- ε) Περαιτέρω, στο άρθρο 13 προστέθηκε ότι ο Οργανισμός μπορεί να ασκεί τις αρμοδιότητές του, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3α, εάν η αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή τού ζητήσει να ασκήσει τις αρμοδιότητές της όσον αφορά πράξεις που έχουν διασυνοριακό αντίκτυπο.
- στ) Στο άρθρο 13α, σχετικά με τις επιτόπιες επιθεωρήσεις από τον ACER, διευκρινίστηκε ότι οι επιθεωρήσεις προετοιμάζονται και διεξάγονται σε στενή συνεργασία και συντονισμό με τις εθνικές αρχές. Η εξουσιοδότηση των επιτόπιων επιθεωρήσεων του ACER διευκρινίστηκε περαιτέρω για λόγους μεγαλύτερης σαφήνειας. Προστέθηκε επίσης ότι οι επιτόπιες επιθεωρήσεις σε ιδιωτικές εγκαταστάσεις δεν μπορούν να διενεργούνται χωρίς προηγούμενη άδεια δικαστικής αρχής.
- ζ) Το άρθρο 13γ, σχετικά με τις διαδικαστικές εγγυήσεις των ερευνών του ACER, ενισχύθηκε με τη διευκρίνιση του δικαιώματος των προσώπων που υπόκεινται στην έρευνά του να σχολιάζουν γεγονότα που τα αφορούν πριν από την έγκριση της έκθεσης έρευνας βάσει του άρθρου 13 από τον ACER.
- η) Στο άρθρο 16β, διευκρινίστηκε ότι οι κατευθυντήριες γραμμές και οι συστάσεις του Οργανισμού είναι μη δεσμευτικές και ότι ο Οργανισμός δεν θα είναι σε θέση να δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με το αν μια εθνική ρυθμιστική αρχή δεν συμμορφώνεται με τις κατευθυντήριες γραμμές ή τις συστάσεις.
- θ) Στο άρθρο 18 και στην αιτιολογική σκέψη 18 έγιναν αλλαγές προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτικότερη εφαρμογή των διοικητικών προστίμων σε όλα τα κράτη μέλη. Για να επιτευχθεί αυτό, έχει συμπεριληφθεί κατάλογος των κριτηρίων που καθορίζουν τα εν λόγω διοικητικά πρόστιμα, καθώς και το ύψος τους. Επιπλέον, δόθηκε μεγαλύτερη ευελιξία στα κράτη μέλη με την εισαγωγή της δυνατότητας καθορισμού χαμηλότερων προστίμων που θα καθορίζονται κατά περίπτωση. Προστέθηκαν επίσης οι διαδικασίες που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που το νομικό σύστημα ενός κράτους μέλους δεν προβλέπει διοικητικά πρόστιμα.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Βάσει των ανωτέρω, το Συμβούλιο καλείται να εξετάσει τα συμβιβαστικά κείμενα της Προεδρίας ως έχουν στα έγγραφα 10605/23 και 10606/23, να επιλύσει τυχόν εκκρεμή ζητήματα που ενδέχεται να ανακύψουν κατά τη σύνοδο και να καταλήξει σε συμφωνία επί της γενικής προσέγγισης του Συμβουλίου, ενόψει των προσεχών διαπραγματεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
-